

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1
Tel. (373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

Nr. 52/09

mun. Chișinău

21 mai 2019

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Gorceac Vladislav, în rezultatul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, în temeiul art.19 lit.g), art.35 alin.(1) și art.38 alin.(1) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul Act de constatare în privința **dnei Ghelan Maria, primar al or. Căinari, r-nul Căușeni**.

La data de 09.01.2019, în temeiul prevederilor art.30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare – Legea nr.132/2016*), inspectorului de integritate Gorceac Vladislav, i-a fost repartizat electronic aleatoriu sesizarea nr. [REDACTED] din 12.12.2018 în privința dnei Ghelan Maria, primar al or. Căinari, r-nul Căușeni, IDNP [REDACTED], domiciliată str-la [REDACTED].

Sesizarea nr. [REDACTED] din 12.12.2018 a stat la baza formării dosarului de control, înregistrat în sistemul electronic „e-Integritate” cu nr. [REDACTED].

Potrivit sesizării, la 12.11.2018, dna Ghelan Maria deținând funcția de primar al or. Căinari, r-nul Căușeni, a angajat la instituția condusă, în funcția de operator în sala de cazane, pe o perioadă determinată, pe soțul său [REDACTED].

Conformându-se cerințelor art.29 și art.31 alin.(1) din Legea nr.132/2016, inspectorul de integritate a demarat la 09.01.2019 procedura de verificare prealabilă a sesizării, întru elucidarea următoarelor aspecte: respectarea condițiilor de formă a sesizării, calitatea și statutul funcției persoanei supuse controlului, încadrarea acesteia la categoria de subiect al declarării, precum și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În rezultatul verificării prealabile a sesizării sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut s-a stabilit că sesizarea conține informații suficiente și concludente privind subiectele abordate.

Subsecvent, având în vedere calitatea de subiect al declarării deținută de dna Ghelan Maria la data presupuselor încălcări, obligațiile acesteia de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese, precum și faptele invocate de petiționar, inspectorul de integritate a stabilit existența unei bănuieli rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Ghelan Maria, primar al or. Căinari, r-nul Căușeni, **exprimată prin luarea deciziilor și semnarea actelor în prezența interesului personal rezultat din relații cu persoane apropiate**.

Urmare procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul prevederilor art.19 lit.b), art.28 alin.(1), art.31 alin.(1) și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, a fost întocmit Procesul-verbal nr. [REDACTED] din 17.01.2019 prin care s-a dispus inițierea procedurii de control privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Ghelan Maria, primar al or. Căinari, r-nul Căușeni.

Prin scrisoarea nr.04-09/120 din 24.01.2019, dna Ghelan Maria a fost informată despre inițierea procedurii de control, precum și despre drepturile de care beneficiază potrivit art.33 al Legii nr.132/2016. Avizul poștal din 29.01.2019 confirmă recepționarea informației privind

inițierea procedurii de control. Totodată se menționează, că dna Ghelan Maria a beneficiat de drepturile sale și a făcut cunoștință cu materialele dosarului de control.

Sub aspect procedural, în temeiul dispozițiilor art.20 alin.(1), art.32 alin.(3)-(5) și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, pentru realizarea controlului au fost consultate și solicitate informații și documente de la următoarele surse:

- solicitarea nr. din 24.01.2019 adresată primăriei or. Căinari, r-nul Căușeni, care a prezentat documentele solicitate prin răspunsul nr.234 din 06.02.2019;
- invitația nr.04-09/260 din 08.02.2019 adresată dnei Ghelan Maria, care a prezentat punctul de vedere prin răspunsul recepționat de Autoritate la 04.03.2019, nr.intr.686;
- bazele de date publice ale Agenției Servicii Publice, sistemul informațional e-Integritate, registrul informațional de management a documentelor electronice al Autorității Naționale de Integritate, extrasele fiind anexate la dosarul de control.

Întru stabilirea existenței sau inexistenței indicilor privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Ghelan Maria, a fost consultat cadrul legal general și special, aplicabil statutului subiectului și perioadei supuse controlului.

Pornind de la noțiunea **conflictului de interes** definită de art.2 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare – Legea nr.133/2016*), identificarea conflictului de interese necesită prezența obligatorie a următoarelor elemente constitutive: deținerea calității de subiect al declarării, aflarea în exercițiul funcției, existența sau apariția situației respective și prezența interesului personal care influențează sau poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcției.

Același art.2 suscită prevede, că interesul personal este *orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale, iar persoane apropiate reprezintă soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, persoana înrudită prin sînge sau prin adopție și persoana înrudită prin așinitate cu subiectul declarării.*

Extrasele din registrele de stat ținute de Agenția Servicii Publice, precum și declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anii 2017-2018 confirmă relația de *soție-soț* între dna Ghelan Maria și dl [REDACTAT].

Analiza informațiilor și documentelor disponibile controlului, în partea ce ține de acțiunile primarului or. Căinari, r-nul Căușeni, Ghelan Maria, în cazul luării deciziilor în privința persoanei apropiate, [REDACTAT] (soț), a conturat următoarea situație:

Dna Ghelan Maria deține mandatul de primar al or. Căinari, r-nul Căușeni, din 28.06.2015, validat prin hotărârea judecătorească nr. 3-41-2015 din 10.07.2015.

Subsecvent, din **28.06.2015**, în conformitate cu prevederile art.3 alin.(1) lit.a) din Legea nr.16/2008 (*abrogată, însă vigoare la data validării mandatului*) și art.3 alin.(1) lit.a) din Legea nr.133/2016, dna Ghelan Maria deține calitatea de subiect al declarării.

Din actele prezentate de către Primăria or. Căinari, r-nul Căușeni (ca răspuns la demersul nr.121 din 24.01.2019) s-a stabilit:

- La data de 12.11.2018, dna Ghelan Maria primar al or. Căinari, r-nul Căușeni emite/semnează Dispoziția nr. 53-p, prin care dispune angajarea soțului său, [REDACTAT], în funcția de operator de cazane în cadrul instituției conduse, pe perioadă determinată (pînă la 31.03.2019).

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului.

„ La data de 06 decembrie 2018 am participat la seminarul organizat de CLEP privind declararea intereselor personale, unde am fost informați, că nu avem dreptul de angajare a rudelor pînă la gradul IV de rudenie în instituția pe care o conduc.

Cunoșteam faptul, că doar în funcție de funcționari publici nu pot angaja rude, deoarece legea prevede limitări doar pentru această categorie de angajați în sectorul public. La seminar am fost informați, că nici în funcție de muncitori nu putem angaja, și dacă sunt astfel de situații,

este necesar de cerut de la Autoritatea Națională de Integritate o explicație privind procedura de angajare a rudelor.

În dată după revenire de la seminar am hotărât să sesizez Autoritatea Națională de Integritate privind angajarea persoanei apropiate dl [REDACTED] în funcție de operator în sala cu cazane a primăriei.

Astfel la data 12.11.2018 a fost angajat soțul [REDACTED] și cet. [REDACTED] în funcție de operatori în sala cu cazane pe o perioadă determinată (12.11.2018-31.03.2019) la primărie. Dispoziția nr.53-p din 12.11.2018 privind angajarea a fost semnată de primar, deoarece conținea două puncte, adică printr-o singură dispoziție au fost angajate două persoane, nu doar soțul. Contractul individual de muncă cu dl [REDACTED] a fost semnat de către secretarul consiliului local. Funcția dată nu este subordonată primarului, tabelul de pontaj este emis și semnat secretarul consiliului, valori materiale nu au în gestiune și nu este persoană cu răspundere materială. Combustibilul este în gestiunea secretarului consiliului conform fișei de post.

La data de 18.02.2019 a fost înregistrată cererea de demisie a dl [REDACTED] și am solicitat de la Autoritatea Națională de Integritate explicarea procedurii de semnare a dispoziției de demisie.

Aprecierea inspectorului de integritate:

Potrivit sistemului de management a documentelor electronice "E-Management" al Autorității Naționale de Integritate, dna Ghelan Maria nu a declarat despre situația de conflict de interese real în care se află în termenul și modul stabilit.

Analizând materialele acumulate la dosarul de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate remarcă că dna Ghelan Maria, primar al or. Căinari, r-nul Căușeni, prin neinformarea, nesoluționarea în termen legal a conflictului de interese real și rezolvarea unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor art.12 alin.(4), (5) și (7) și art.14 alin. (3) și (4) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese și art. 11 alin. (2) al Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Potrivit informației și copiilor autentificate a documentelor prezentate de către primăria or. Căinari, r-nul Căușeni, (scrisoarea nr.686 din 04.03.2019), dna Ghelan Maria nu și-a onorat obligațiunile prevăzute de art. 12 alin.(4), (5) și (7), art.14 alin. (3) și (4) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale și art. 11 alin. (2) al Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică prin ce a comis conflict de interese la emiterea/semnarea Dispoziției nr.53p din 12.11.2018, în raport cu persoana apropiată [REDACTED] (soț), ce a rezultat un conflict de interese consumat prevăzute la art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Definiția conflictului de interese, reglementată de Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, rezidă în situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Potrivit art.12 alin.(4) al Legii nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării are obligația a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află; b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau

de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese; la art. 12 alin. (5) *Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică; unde* la art.12 alin. (7) *Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin.(5);* la art. 14 alin. (3) *Pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii;* și la art. 14 alin. (4) *Subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.*

Analizând circumstanțele cauzei, prin prisma normelor de drept citate mai sus, inspectorul de integritate remarcă că dna Ghelan Maria a încălcat regimul juridic al conflictului de interese prin nerespectarea următoarelor prevederi legale:

1. Informarea/nerezolvarea cererii/demersului, conform **art.12 alin. (4) lit. a) și b), art. 12 alin. (5) și art. 12 alin. (7)** din Legea nr.133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale.*
2. Soluționarea prin abținere, conform **art. 14 alin. (3) și (4)** din Legea nr.133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale.*
3. Rezolvarea cererilor de emitere a actului administrativ, de încheiere directă a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea deciziilor în exercitarea mandatului prin emiterea/semnarea de către dna Ghelan Maria primar al or. Căinari, r-nul Căușeni, a actului administrativ în privința persoanei apropiate [REDACTED] (soț) și anume a Dispoziție nr. 53p din 12.11.2018, prin ce a comis un conflict de interese consumat conform **art. 12 alin. (10)** al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea 132/2016 *cu privire la ANI*, art. 23 alin. (4), (6) și (8) din Legea 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, art. 5 alin. (4) lit. a¹) din Legea 768/2000 privind statutul alesului local și art.28 alin. (2) lit. d¹ din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, inspectorul de integritate,-

CONCLUZIONEAZĂ ȘI DECIDE:

1. Se constată că dna Ghelan Maria primar al or. Căinari, r-nul Căușeni, nu a informat, nu a soluționat și a admis consumarea conflictului de interese la emiterea/semnarea Dispoziției nr.53-p din 12.11.2018, în prezența interesului personal rezultat din relațiile cu persoanele apropiate.
2. Se sesizează [REDACTED], în vederea încetării mandatului de primar al or. Căinari, r-nul Căușeni al dnei Ghelan Maria, din data rămânerii definitive actul de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
3. Se decade dna Ghelan Maria, primar al or. Căinari, r-nul Căușeni, din dreptul de a exercita funcții publice și funcții de demnitate publică, inclusiv funcția de primar, pe o perioadă de 3 ani din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
4. Se înscrie, dna Ghelan Maria, după destituirea din funcția de primar al or. Căinari, r-nul Căușeni sau din data rămânerii definitiv a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența conflictului de interese, în Registrului de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.
5. Se aduce la cunoștința dnei Ghelan Maria actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia în instanța de contencios administrativ.

Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate

Vladislav GORCEAC